

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 "
3 luni	10 "
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R**Legea învoelilor agricole, de d-nii Aristide Schileru.****JURISPRUDENȚĂ:**

Curtea de Casație, s. I: *Ileana Ion C. Cimpoiașu ș. a. cu Maria Costea Dinu și C. Dinu soț;*
Idem, s. II: *C. Hamangiu cu O. A. Teodorescu;*
Idem, s. III: *Ministerul de finanțe cu Godel Stumer;*
Tribunalul Putna: *Verginia Cambureanu cu Maria N. Pană;*
Cunoștința stării psihologice și socială a țăranului de către judecătorul de ocol rural, de d-l *Dem. G. Teodorescu;*

LEGEA INVOELILOR AGRICOLE**Dacă numai proprietarii cu contracte scrise sunt obligați să țină registrele impuse de această lege**

În numărul 52 al revistei *Pagini juridice* din 15 Octombrie 1909, am cetit o hotărîre a d-lui judecător al ocolului Filiași, relativă la legea învoelilor agricole, hotărîre prin care d-sa achită pe un proprietar ce n'avea registrele prescrise de art. 76 al acestei legi, în baza considerațiunii că proprietarul neavînd act scris cu sătenii, ci învoială verbală, nu era obligat să țină, ca o consecință, nici registre. Această carte de judecată e îndelung comentată de d-l avocat Ion F. Popescu, care, referindu-se la art. 52 al legii, în modul cum vorbește, dă dovadă că nu l-a cetit în întregime, căci articolul vorbește și de învoelile verbale.

Cum subsemnatul în două spețe identice, în cari proprietarul, deși avea cu locuitorii numai o învoială verbală, totuș a fost condamnat pentru lipsă de registre, și cum una din aceste hotărîri a și fost publicată în *Pagini juridice*, scriu aceste rânduri nu pentru a ne apăra hotărîrea noastră,—de altfel oricine e liber să aibă părerea sa,—ci pentru a apăra aceea ce credem noi că este adevărul.

D-l judecător al ocolului Filiași, despre care de altfel avem credința că e un bun magistrat, e de părere că dacă un proprietar nu are contract scris, e apărat de orice obligații i-ar impune legea învoelilor agricole; și își motivează această părere pe considerația că articolele de lege ce obligă pe proprietar să aibă registre fac parte din cap. VI, care tratează de modul cum trebuie încheiate contractele agricole, arătînd că trebuie să fie autentificate, și că, prin urmare, numai cei ce au astfel de contracte sunt obligați la ținerea registrelor; precum și pe altă considerație că ceea ce a determinat pe legiuitor să impună proprietarilor și arendașilor obligația aceasta, a fost grija ce a avut ca răfuiala să poată fi controlată, întru cât, după art. 86, listele de rămășițe servesc ca titlu definitiv și executoriu; că această grijă nu mai există pentru cei cu învoială verbală, întru cât cei ce au astfel de contracte n'au dreptul să depună liste de rămășițe.

Va să zică, după această hotărîre, cu condiția să n'ai contract scris, poți impune ca proprietar condițiunile ce-ți vor conveni; vei putea să iei tu tot și săteanul nimic, vei putea ascunde sub forma contractului verbal camăta cea mai apăsătoare, nimeni nu te va întreba de nimic.

Ei bine, nu. Legea dă perfect aceeaș consecință contractelor verbale ca și celor scrise. Legea e făcută aproape numai în folosul săteanului, și îi ia apărarea ori de câte ori îl vede apăsător, fie oricum ar fi forma sub care proprietarul îl apasă.

În art. 52 al legii se zice că învoelile agricole neîntemeiate pe contracte scrise, dacă sunt contrarii legii, și dacă vor fi puse în lucrare, vor fi anulate de judecător, care va stabili învoiala legală ce va ține loc de contract. Iată dar că legea nu te lasă să lucrezi contra ordinei ei, fie că ai contract scris, fie că te-ai eschivat nefăcîndu-l.

Pe teoria apărării săteanului legea merge înainte și impune proprietarului să însemneze toate muncile făcute de sătean, pentru a se putea constata

lucrul fiecăruia, și să libereze chitanțe pentru muncile efectuate, să nu se pomenească omul că a rămas dator muncile cutare, cu toate că le-a făcut, și asta fiindcă nu se află nicăiri scris. Și atunci legea impune proprietarului să aibă registre în cari să însemneze aceste munci. Atunci când ai un contract verbal ilegal, judecătorul ți-l anulează; iată prin urmare că răul se remediază; dar celălalt rău nu se poate remedia decât având registre. Deci *trebuie* să le ai, sub consecința de a fi pedepsit. Și legea, consecventă cu ea însăși, impune acest lucru în art. 76: «Fiecare proprietar sau arendaș e obligat a ține două registre, etc». Deci *fiecare* fără distincție de contract, scris sau nescris.

În ce privește celălalt motiv al hotărârii că «ce a determinat pe legiuitor să impună proprietarilor să țină registre, a fost grija ca răfuiala să poată fi controlată, și că în cazul unei învoeli verbale grija aceasta nu mai poate exista, întru cât cei ce au astfel de contracte n'au dreptul a depune liste»; ideea aceasta din urmă, cu dreptul de a depune liste numai când ai contract scris, nu știu de unde a fost luată, căci nu e nicăiri în lege. Pe lângă aceasta, singur d-l judecător spune că răfuiala e în strânsă legătură cu registrele, nu cu contractul, și se întoarce în contra argumentării în sensul achitării pentru lipsă de registre: oamenii vor rămâne nerăfuiți și poate înșelați fiindcă n'ai avut registre, deci erai obligat să le ai.

La archiva tuturor judecătoriilor, la dosarul No. 1 (corespondența cu ministerul) pe anul 1908, se află o circulară a Ministerului de justiție, pe contrapagina căreia e un aviz al Consiliului superior al agriculturii, unde se zice că, cu atât mai mult, trebuie observat de aproape proprietarul «în cazul contractului verbal, unde camăta în materie agricolă nu se găsește oarecum înfrânată prin publicitatea unui contract scris», și că chestiunea se găsește rezolvată în art. 52 al legii. Iată dar că nici o deosebire între contracte scrise și verbale, în privința consecinței lor.

Dar să se aibă în vedere această simplă considerație, în cazul când ar fi să se aplice vederile hotărârii de mai sus:

Dacă vrei să scapi de orice răspundere, de orice contravenție, nu comite greșala să faci un contract scris,—printr'o neascultare a legii vei scăpa pentru totdeauna de o contravenție pedepsită de ea. Nu vei ține registre,—prin urmare vei putea înșela pe sătean. Plata muncilor ce legea oprește, sub pedeapsă, să se facă altfel decât în bani, vei faceo cu ce vei voi,—nimenea nu te va întreba de ce ai făcut astfel. Dijma pe care, sub pedeapsă, trebuie să o iei în anumit termen, poți s'o iei

când îți place, ținând până iarna pe sătean cu munca pe câmp: nu vei fi controlat de nimeni.

În schimb, fă greșala și formează un contract scris: toate nenorocirile vor curge pe capul tău.

Hotărârea aceasta nu e nici echitabilă, nici juridică, după părerea noastră, și avem speranța că nu se vor găsi mulți judecători cari să împărtășească motivele ce am criticat.

Aristide Schileru

Judecătorul ocolului Călnic-Gorj

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 25 Septembrie 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Ileana Ion I. Cimpoiășu ș. a. cu Maria Costea Dinu și G. Dinu, soț

Ieșire din indiviziune. — Hotărâre dată asupra acestei cereri.— Dacă asemenea hotărâre poate fi considerată ca o încheiere premergătoare, care n'ar putea fi atacată cu apel decât odată cu apelul asupra fondului. — (Articolul 323 din Proc. civilă).

Hotărârea dată asupra cererii de ieșire din indiviziune nu poate fi considerată ca o încheiere premergătoare, în sensul art. 323 din Proc. civilă, care n'ar putea fi atacată cu apel decât odată cu apelul asupra fondului, întru cât adevărata hotărâre de fond asupra cererii de ieșire din indiviziune este chiar hotărârea prin care se stabilește calitatea și drepturile respective ale succesorilor și masa succesorală de împărțit, iar nu hotărârea posterioară care nu face decât să omologe operațiunile de împărțire făcute în executarea hotărârii care ordonă ieșirea din indiviziune.

Decizia 334/909.—Casată, după recursul făcut de Ileana Ion I. Cimpoiășu și alții, sentința Tribunalului Buzău No. 432/907, dată în proces cu Maria Costea Dinu și Costea Dinu soț.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Barozi, din partea recurenților, în dezvoltarea motivelor de casare. și

Pe d-l avocat Văsănescu, din partea intimaților, în combaterea motivelor de casare.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea și greșita interpretare a art. 112 din Legea judecătoriilor de ocoale și a art. 323 din Proc. civilă.

«Întru cât după aceste texte de lege nu se poate face apel decât odată cu judecarea asupra fondului, căci în speță admiterea în principiu a partajului fiind o încheiere premergătoare, ea este înglobată cu hotărârea de partaj și astfel apelul este bine făcut asupra hotărârii de facerea partajului, și tribunalul respingând apelul ca inadmisibil a violat și greșit interpretat menționatele texte de lege (Casație, s. I, Dec. 379/902).

Având în vedere că din sentința supusă recursului rezultă că Maria Costea Dinu, intimată în acest proces, cu autorizația soțului său Costea Dinu, a intentat acțiune în partaj la judecătoria ocolului Pârscov contra recurențelor Ileana I. Cimpoiășu, Stana Lixândroiu și Maria R. Vasile pentru a se împărți în părți egale averea autorului lor, defunctul Stan Lungașiu;

Că judecătoria, prin jurnalul dela 22 Martie 1904, în lipsa recurenților, admite în principiu acțiunea, ordonă ieșirea din indiviziune, stabilește calitatea părților și masa de împărțit, iar prin hotărârea No. 446/904 confirmă

actul de expertiză și atribuie loturi egale fiecărui moștenitor;

Că, contra acestei hotărâri, recurențele au făcut apel contestând filiațiunea intimetei și tribunalul, prin sentința supusă recursului, le respinge apelul ca inadmisibil, pentru motivul că încheierea prin care s'a stabilit calitatea părților în proces, drepturile lor asupra succesiunii și masa succesorală de împărțit, rezolvând drepturi litigioase între părți, nu sunt hotărâri premergătoare în sensul art. 323 din Proc. civilă și ca atare urma să fie apelate separat de hotărârea care a omologat partajul;

Considerând că hotărârea cererii de ieșire din indiviziune nu poate fi considerată ca o încheiere premergătoare în sensul art. 323 din Proc. civilă, care n'ar putea fi atacată cu apel decât odată cu apelul asupra fondului, întru cât adevărata hotărâre de fond asupra unei cereri de ieșire din indiviziune este chiar hotărârea prin care se stabilește calitatea și drepturile respective ale succesorilor și masa succesorală de împărțit, iar nu hotărârea posterioară care nu face decât să omologe operațiunile de împărțire făcute în executarea hotărârii care ordonă ieșirea din indiviziune, aceasta fiind o hotărâre distinctă, dată asupra acelor operațiuni;

Considerând însă, că fiind stabilit de tribunal prin chiar sentința adusă în recurs, că încheierea din 22 Martie 1904 a judecătorului de ocol, prin care s'a stabilit calitatea și drepturile respective ale succesorilor, precum și masa succesorală de împărțit, adică cartea de judecată pronunțată asupra fondului cererii de ieșire din indiviziune, nu a fost comunicată părților și deci nu era rămasă definitivă, acea încheiere a putut fi apelată de recurenți în același timp cu cartea de judecată care omologa operațiunile de împărțire făcute pe temeiul ei; că din termenii generali în cari este conceput apelul recurenților, fiind depusă în apel întreaga afacere a împărțirii, tribunalul urma să o cerceteze și să o judece în întregul ei; că, dar, fără temei, și prin exces de putere a refuzat tribunalul să judece chestiunile rezolvate de judele de ocol prin încheierea din 22 Martie 1904, declarând inadmisibil apelul în contra menționatei încheieri, care nu rămăsese definitivă;

Că, dar, motivul de casare fiind întemeiat, recursul cată să fie admis;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 3 Noembrie 1909

Președinția d-lui N. MANDREA, președinte

C. Hamangiu cu O. A. Teodoreanu

Funcționar public. — Infrațiuni la legea penală săvârșite de dânsul. — Competența instanțelor ordinare de a judeca asemenea infrațiuni ori de câte ori faptul este săvârșit de el ca persoană privată, iar nu în calitate de funcționar.

Hotărâri preparatorii. — Dreptul de apel și recurs în contra lor, mai înainte de a se pronunța asupra fondului, când este vorba de competență. (Art. 416 din Proc. penală).

1. *Intre caracterul public și caracterul privat al actului unui funcționar public există o strânsă legătură, întru cât actul este săvârșit de aceeaș persoană.*

Prin urmare, atunci când acest act se impută unei persoane ce este funcționar public ca o infracțiune la legea penală, și când legea a organizat jurisdicțiuni deosebite pentru judecarea și reprimarea lui, judecătorul chemat a judeca este dator a examina dacă actul delictuos este comis în exercițiul funcțiunii cu care funcționarul este investit, sau în afară de această funcțiune.

Astfel, atunci când un procuror de Curte, care lucrează sub ordinele și controlul procurorului general respectiv, face o comunicare Ministrului Justiției, nu în mod oficial, ci pe căi lăturalnice, prin scrisori cu caracter privat, nu se poate susține că comunicarea s'a făcut de însuș Ministerul public, ci de o simplă persoană privată, și, dar, tribunalele competente a judeca faptul de calomnie ce ar rezulta din acea denunțare scrisă în contra procurorului denunțator nu poate fi altul decât cel de drept comun, iar nu Curtea de apel, căci această instanță judecă numai infracțiunile săvârșite în exercițiul funcțiunii de o anume categorie de funcționari pe cari legea a voit să-i sustragă jurisdicțiunii de drept comun.

2. *În materie penală nu se poate face recurs în contra deciziunilor și sentințelor preparatorii și de instrucțiune, decât după ce se va pronunța definitiv deciziunea sau sentința prin care instanța judecătorească s'a devestit de afacerea supusă judecății sale; că singura excepțiune, consacrată de art. 416 din Proc. penală la acest principiu, este relativă la competență, caz pentru care legea recunoaște formal părților litigante dreptul de a face recurs, înainte de a se pronunța definitiv deciziunea sau sentința asupra fondului.*

Deciziunea 3280/909. — Respinse recursurile făcute de C. Hamangiu și de O. A. Teodoreanu, contra deciziei No. 217/909, a Curții de apel din București, secția I.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați Filiti și Arion, în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra recursului făcut de C. Hamangiu în contra deciziunii No. 217 din 25 Februarie 1909, pronunțată de Curtea de apel din București, secția I.

Având în vedere cele cinci motive invocate de recurent, astfel formulate:

I. «Curtea respingându-mi apelul, pe motiv că rapoartele făcute de mine nu s'au înregistrat și nu s'au semnat de mine ca procuror de Curte, comite o eroare manifestă de fapt, de oarece din raportul d-lui prim-președinte, al d-lui procuror-general menționat mai sus, și chiar din adresa d-lui Ministru de Justiție No. 2641/909, menționată în decizia atacată cu recurs, se constată că aceste rapoarte le-am făcut și le-am semnat în calitate de procuror, și dacă am adăugat și calitatea mea de profesor suplinitor la Facultatea de drept, din aceasta nu rezultă că n'am lucrat în calitate de procuror; de asemenea din faptul că rapoartele n'au fost înregistrate, nu rezultă că le-am făcut în calitate de particular, de oarece astfel este uzul cu rapoartele confidențiale să nu se înregistreze, căci dacă s'ar înregistra n'ar mai fi confidențiale, și în definitiv caracterul unui act se determină după natura și obiectul lui, iar nu după împrejurarea că poartă sau nu un număr de înregistrare».

II. «Curtea respingându-mi apelul, pe motiv că în momentul când am făcut rapoartele nu am reprezentat pe procurorul-general și nu aveam nici o delegațiune din partea sa în această privință, violează dispozițiunile art. 36 și urm. din legea organizării judecătorești, de oarece procurorii de Curte își exercită atribuțiunile lor în puterea legii, iar nu ca reprezentanți și delegați ai procurorului-general; căci, deși procurorul-general poate să oprească o lucrare care ar fi în contra părerilor sale, dar de aci nu rezultă că procurorul de Curte nu are alte drepturi și atribuțiuni decât acele cari i s'ar conferi de procurorul-general. ceea ce rezultă și din faptul că un procuror de Curte pentru afaceri de serviciu se poate plânge

Ministrului de justiție chiar și în contra procurorului-general, fără ca să se poată susține că un asemenea act n'ar intra în limitele competenței sale și ar fi un act emanat dela un simplu particular».

III. «Curtea respingându-mi apelul pe motiv că în baza art. 116 din legea organizării judecătorești nu aveam dreptul de privilegere și disciplină asupra colegului meu și în consecință, nici să fac rapoartele în chestiune, denaturează faptele, de oarece prin rapoartele mele; n'am exercitat nici un act de privilegere sau disciplină, ci m'am plâns numai d lui Ministru de justiție contra d-lui T. Stoinescu pentru faptul că-mi paralizază lucrările mele; m'am plâns adică pentru afaceri de serviciu, astfel că rapoartele făcute de mine sunt relative la funcțiunea mea, iar nu la interesele mele particulare; din împrejurarea că un asemenea fapt se putea comite și de un particular, nu rezultă că și eu l-am comis în calitate de particular».

IV. «Curtea respingându-mi apelul, pe motiv că asemenea rapoarte nu intrau în atribuțiunile mele și în limitele competenței mele, violează dispozițiunile art 495 din Procedura penală, de oarece legea nu cere ca faptul încriminat și imputat unui funcționar judecătorec să fi fost comis în limitele competenței și atribuțiunilor sale, fiindcă nimenea nu are nici dreptul nici competența ca să comită vreun delict în exercițiul funcțiunii sale; dar este suficient ca faptul să fi fost comis în exercițiul funcțiunii sale, chiar dacă în momentul când l-a comis a trecut peste limitele atribuțiunilor sale; căci, de îndată ce abuzează de autoritatea sa și comite vreun delict, funcțiunea sa încetează, și cu toate acestea faptul rămâne comis tot în exercițiul funcțiunii sale. În consecință; pentru ca un fapt să poată fi considerat ca fiind comis de un funcționar în exercițiul funcțiunii sale, este suficient ca să fie în legătură directă cu funcțiunea sa și să nu fie cu totul străin de această funcțiune; cu alte cuvinte este suficient ca funcțiunea și autoritatea de care dispune să fi servit ca mijloc sau instrument pentru comiterea delictului, căci în sistemul contrar ar urma ca ori de câte ori un judecător și-ar însuși o afacere care nu este de competența sa, și ar respinge pe nedrept declinatoriul de competență care s'ar propune de părți; toate actele și toate abuzurile pe cari le-ar comite în urmă, ar trebui să fie considerate ca făcute de un simplu particular, de asemenea toate insultele și toate violențele de fapt cari s'ar comite contra unui simplu particular, pe când doctrina și jurisprudența este cu totul contrarie».

V. «Curtea respingându mi apelul, pe motiv că d l Teodoreanu s'a plâns în contra mea nu numai pentru calomnie comisă de mine prin rapoartele confidentiale, adresate d-lui ministru dar și pentru calomnia pretinsă a fi comisă de mine prin graiu în Camera de deliberare a Curții din Iași, astfel că, în tot cazul, pentru acest din urmă fapt ași fi justițiabil de tribunalele ordinare, violează dispozițiunile art 178 180, 221 și 222 din Procedura penală, de oarece în primul loc nu eram citat pentru calomnie prin cuvinte rostite în public și nici tribunalul nu era legalmente sesizat decât pentru calomnia ce se pretinde că am comis-o prin rapoartele adresate d-lui ministru, astfel că nu putea reține și nu se putea pronunța decât asupra calomniei făcută în scris; iar în al doilea loc, chiar dacă ar fi putut să se pronunțe și asupra calomniei prin cuvinte, de care n'a fost sesizat decât prin concluziile orale luate în instanță, totuș faptele fiind conexe, trebuia să-și decline competența, de oarece în caz când un magistrat este dat în judecată pentru două fapte, din cari unul este justițiabil de un tribunal inferior, iar altul de un tribunal superior, jurisdicțiunea cea mai înaltă atrage la sine pe cealaltă și judecă amândouă faptele, fiindcă o instanță superioară oferă mai multe garanții decât o instanță inferioară».

Având în vedere că prin această decizie Curtea, constată în fapt, că, pe când figura ca procuror de secțiune și ca profesor suplinitor la Facultatea de drept din Iași, recurentul, printr'o denunțare scrisă, a adus la cunoștința Ministerului justiției un fapt bine precizat pe care îl atribuie colegului său Stoinescu, procuror de secțiune, din care ar fi rezultat că colegul său într'un

proces de bancrută a dat dovezi de vădită părtinire în favoarea inculpatului cu scopul de a servi pe avocatul apărării, ce era prietenul lui Stoinescu; că această denunțare devenind publică în urma unei anchete ordonată de Ministerul justiției și a unui comunicat publicat în *Monitorul oficial*, avocatul Teodoreanu din Iași s'a simțit calomniat și a chemat în judecată, pe cale de citațiune directă, pe denunțatorul C. Hamangiu, înaintea Tribunalului Iași, spre a face proba faptului imputat; că, în instanță, Hamangiu a declinat competența tribunalului, susținând că prin comunicarea făcută Ministerului justiției, dânsul a exercitat un act al funcțiunii sale de reprezentant al Ministerului public, și, ca atare, conform art. 493 din Proc. penală, este justițiabil numai de înalta Curte de casație și justiție; că tribunalul, analizând împrejurările în cari recurentul a făcut denunțarea în chestiune, a respins declinatoriul de competență, declarând că recurentul lucrase ca un simplu particular, iar nu ca procuror, când a informat pe șeful său suprem de cele ce făcea obiectul comunicării sale; că Curtea din București, sesizată de judecarea apelului interjectat de Hamangiu—în urma strămutării ordonată de această înaltă Curte—a respins apelul ca ne fondat;

Având în vedere că Curtea își fondează hotărîrea sa pe împrejurarea că denunțarea făcută de Hamangiu către Ministerul justiției nu este semnată în numele procurorului general; că nu poartă un număr de înregistrare emanat din registrul de ieșire al Parchetului general de Iași; că, Hamangiu nici nu putea raporta în mod oficial, de oarece, în calitate de procuror de secțiune, nu avea nici un drept de control sau de supraveghere asupra colegilor săi, procurori de secțiune ca și dânsul; că la data când Hamangiu a înștiințat pe Ministrul justiției de faptul de părtinire al procurorului de secțiune Stoinescu, procurorului general, șeful Parchetului Curții din Iași, era de serviciu și nu putea fi înlocuit de recurent; că, prin urmare, adaugă Curtea, Hamangiu nu poate fi responsabil în calitate de procuror de secțiune de faptul încriminat, ci ca simplă persoană cu caracter privat, și, deci, infracțiunea sa cade în competența tribunalelor ordinare și nici de cum în aceea a înaltei Curți de casație care nu judecă de cât crimele și delicturile comise de procurorii de secțiuni ai Curții de apel în exercițiul funcțiunii lor;

Considerând că Curtea neavând la dispozițiunea sa însuși originea denunțării scrise, ci numai niște extrase și oarecari indicațiuni relative la calitățile de cari denunțatorul s'a prevalat față cu ministrul, șeful său,—era în dreptul său de a stabili caracterul juridic al persoanei denunțatoare, prin prezumțiuni și circumstanțele cauzei, fără a depăși prin aceasta limitele sterei de apreciere ce legea o recunoaște ca atribut al său suveran;

Considerând că este adevărat că între caracterul public și caracterul privat al actului unui funcționar public există o strânsă legătură, înru cât actul este săvârșit de aceeaș persoană; că, prin urmare, atunci când acest act se impută unei persoane ce este funcționar public ca o infracțiune la legea penală și când legea a organizat jurisdicțiunile deosebite pentru judecarea și reprimarea lui, după cum actul este public sau privat, judecătorul chemat a judeca este dator a examina dacă actul delictuos este comis în exercițiul funcțiunii cu care funcționarul este investit sau în afară de această funcțiune;

Considerând că, potrivit legii, Ministrul justiției este capul Ministerului public; că procurorii generali, primii procurori și procurorii sunt organele Ministerului public și lucrează sub ordinea Ministrului justiției; că procurorii de secțiuni de pe lângă Curte lucrează sub controlul și ordinea procurorului general respectiv, procurorii și substituții sub acelea ale primilor procurori, și procurorii șefi de parchet prin intermediul cărora pot comunica Ministrului justiției tot ce li s'ar părea că atinge ordinea publică sau ar vătăma mersul

normal al justiției; că, toate aceste comunicări făcute prin filiera legală, poartă pecetea unor acte oficiale cu caracter public și infracțiunile ce s'ar comite prin aceste acte atrag după dănsese pedepsele ce legea prescrie în contra funcționarilor publici, ce sunt în exercițiul funcțiunii lor;

Considerând însă că, atunci când aceste comunicări nu se fac în mod oficial, ci pe căi lăturănice, prin scrisori cu caracter privat cum a procedat recurentul, nu se poate susține că comunicarea s'a făcut de însăși Ministerul public, ci de o simplă persoană privată; că, prin urmare, tribunalul competent a judeca acest act nu poate fi altul decât cel de drept comun;

Considerând că, în speță, recurentul informând pe Ministerul justiției de faptul încriminat în mod cu totul particular, nu a putut angaja față cu intimatul decât răspunderea persoanei sale private; că infracțiunea imputată nefiind comisă în exercițiul funcțiunii, recurentul nu poate pretinde a fi tradus înaintea unei instanțe care este instituită pentru a judeca numai infracțiunile săvârșite în exercițiul funcțiunii de o anume categorie de funcționari pe cari legea a voit să-i susțină jurisdicțiunii de drept comun; că, dar, de parte de a fi violat textele de lege invocate de recurent, Curtea a făcut o justă și sănătoasă aplicațiune a lor, și deci, recursul este neîntemeiat.

Asupra motivului de casare, invocat de O. A. Teodoreanu:

«Apelul d-lui C. Hamangiu făcut contra jurnalului Tribunalului Iași din 1908, în puterea art. 524 din Procedura penală nu este admisibil față cu dispozițiunile art. 323 și 335 din Procedura civilă».

Având în vedere dispozițiunile art. 416 din Procedura penală;

Considerând că este constant, în drept, că în materie penală nu se poate face recurs în contra deciziunilor și sentințelor preparatorii și de instrucțiune decât după ce se va pronunța definitiv deciziunea sau sentința prin care instanța judecătorească s'a devesit de afacerea supusă judecății sale; că singura excepțiune, consacrată de art. 416 din Proc. penală, la acest principiu, este relativ la competență; că în ultimul alineat al acestui articol legea recunoaște formal părților litigante dreptul de a face recurs înainte de a se pronunța definitiv deciziunea sau sentința asupra fondului;

Considerând că, în speță, recurentul, cerând Tribunalului Iași ca să-și decline competența de a judeca acțiunea în calomnie ce i se intentase și tribunalul respingând această excepțiune, calea apelului și a recursului rămânea deschisă celui nemulțumit, fără ca să fie nevoit a aștepta până la rezolvarea definitivă a procesului; că Curtea, statuând astfel, nu a violat art. 416 din Procedura civilă, ci din contră a făcut o justă aplicațiune a lui; că, așa fiind, și acest recurs este nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge ambele recursuri, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 13 Octombrie 1909

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul de finanțe cu Godel Stumer

Timbru. — Taxa de înregistrare. — Dotă. — Transmiterea ei în patrimoniul moștenitorilor. — Supunerea la taxa de înregistrare. — (Art. 46, alin. 1 din legea timbrului din 1900).

Legea timbrului supune la taxa de înregistrare averile ce rămân pe urma persoanelor decedate chiar când acele averi ar fi provenit din zestre, destul numai ca ele să treacă în patrimoniul moștenitorilor.

Prin urmare, o dotă fiind o creanță a soției defuncte asupra soțului, transmisibilă asupra minorilor săi copii, asemenea dotă este supusă taxei de înregistrare.

Deciziunea 265/909. — Casată, după recursul făcut de Ministerul de finanțe, sentința Tribunalului Neamțu, No. 12/909, dată în proces cu Godel Stumer, tutorele minorilor săi fi.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocatură Ulvianu, în desvoltarea motivului de casare, și

Pe d-l procuror-general C. R. Manolescu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 46, alin. 1 și art. 8, 68 și 84 din legea timbrului dela 1900; greșită aplicațiune a art. 49 din legea timbrului dela 1906 și exces de putere.

«Paulina Godel Stumer din orașul Piatra, încetând din viață, a lăsat ca avere zestreă ce-și constituise la căsătoria sa cu Godel Stumer, iar ca moștenitori pe copiii săi minori.

«Tutorele legal, din cauză că n'a făcut declarațiunea moștenirii în termenul prevăzut de lege, a fost obligat personal la amendă, iar minorii la taxa de înregistrare.

«Tribunalul de Neamț judecând apelul făcut de Godel Stumer, l-a admis în totul, pe motiv că legea timbrului nu impune la plată de taxe zestrele decât la moartea înzestrătorului, ceea ce nu este în speță, de oarece defuncta se înzestrase singură și că în cazul supus judecății sale fiind vorba numai de zestre, iar nu de altă avere, legea timbrului netaxând zestrele, nu puteau fi obligați minorii la taxe și deci contravențiunea nu putea să existe.

«Instanța de apel a pierdut din vedere că legea timbrului supune la taxa de înregistrare averile rămase pe urma persoanelor decedate, chiar când ele ar fi fost zestre, destul numai că ele să treacă în patrimoniul moștenitorilor.

«Tribunalul pierzând din vedere această dispozițiune generală din legea timbrului și argumentând cu temeiuri de drept străine speței, a violat art. 46, alin. 1 și art. 8, 68 și 84 din legea timbrului dela 1906 și numai cu exces de putere a desființat contravențiunea».

Având în vedere că din sentința supusă recursului rezultă, în fapt, că prin procesul-verbal de contravențiune dresat de controlorul fiscal al județului Neamțu și aprobat de Ministerul finanțelor prin deciziunea No. 23788 din 26 Maiu 1908, Godel Stumer, în calitate de tutore, a fost condamnat să plătească 300 lei amendă pentru că n'a declarat în termen succesiunea minorilor săi fi Martin și Herman Godel Stumer, rămasă pe urma decedatei lor mame Paulina Godel Stumer, și care constă din suma de 3000 lei, dotă ce defuncta adusese soțului cu ocaziunea căsătoriei sale, iar pe minori i-au obligat la plata sumei de lei 150 taxe de înregistrare;

Având în vedere că Godel Stumer făcând apel, tribunalul i l-a admis și a anulat procesul-verbal de contravențiune și apără pe Godel Stumer de amendă și pe minori de taxele de înregistrare la cari au fost condamnați, pentru motivul că, conform legii timbrului, zestrele nu se impun la plăți de taxe decât la moartea înzestrătorului, ceea ce nu este cazul în speța de față, de oarece defuncta se înzestrase singură; și că fiind vorba numai de zestre, iar nu de o altă avere, minorii nu puteau fi obligați la taxe și ca atare contravențiunea nu putea să existe;

Considerând că legea timbrului supune la taxa de înregistrare averile ce rămân pe urma persoanelor decedate chiar când acele averi ar fi provenit din zestre, destul numai ca ele să treacă în patrimoniul moștenitorilor;

Considerând că în speța dată în chestiune fiind o

creanță a defunctei Paulina G. Stumer asupra bărbatului său, transmisibilă asupra minorilor săi fii, ea era taxabilă și tribunalul anulând procesul-verbal de contravențiune, pe motivul că această succesiune ca zestre nu se putea taxa, a violat art. 46, alin. 1 și art. 8, 68 și 84 din legea timbrului dela 1900 și a comis și un exces de putere;

Că, dar, motivul de casare fiind fondat, recursul cată să fie admis;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PUTNA

Audiența dela 11 Iunie 1908

Președenția d-lui **EM. STROICI**, prim-președinte

Virginia Cambureanu cu Maria N. Pană

Acțiune în dezavuare. — Condițiuni cerute pentru cel ce se dezavuiază ca moștenitorii să aibă o asemenea acțiune. — (Art. 291 și 653 din Codul civil)

După art. 291 din Codul civil, pentru ca moștenitorii să aibă acțiunea în dezavuare, se cere ca primă condiție ca acel ce se dezavuiază, să fi intrat în posesiunea averii bărbatului, sau să fi atacat posesiunea moștenitorilor asupra acestei averi; că, prin aceste cuvinte, legiuitorul nu a putut înțelege decât o stare de fapt, căci altfel era inutil să le prevadă, copilul fiind erede sezinar și având totdeauna posesiunea de drept, conform art. 653 din Codul civil.

Prin urmare, dacă interesul unei moștenitoare nu este încă născut, ea nu are acțiune în dezavuare.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Verginia Cambureanu, cu autorizația soțului său Locot. Cambureanu, prin petiția înreg. la No. 2031/908, care are de scop dezavuarea minorarei Maria N. Pană;

Auzind concluziunile părților;

Considerând că, după art. 291 din Codul civil, pentru ca moștenitorii să aibă acțiunea în dezavuare se cere, ca primă condiție, ca acel ce se dezavuiază să fi intrat în posesiunea averii bărbatului, sau să fi atacat posesiunea moștenitorilor asupra acestei averi;

Considerând că prin aceste cuvinte legiuitorul nu a putut înțelege decât o stare de fapt, căci altfel era inutil să le prevadă, copilul fiind herede sezinar și având totdeauna posesiunea de drept, conform art. 653 din Codul civil;

În sprijinul acestei păreri avem și spiritul art. 291 din Codul civil, care, acordând moștenitorilor acțiunea în dezavuare, fixează condițiunea și anume: copilul să fi intrat în posesiunea averii bărbatului, sau să fi turburat posesiunea moștenitorilor asupra acestei averi, — care condiție învederează caracterul pur material al acțiunii; și dacă, fiind vorba de interes, pentruca moștenitorii să aibă acțiunea, trebuie ca acest interes să fie născut și actual;

Având în vedere că, în fapt, este necontestat că copila Maria N. Pană, fiică legitimă a def. Nicolae Pană, nu a intrat de fapt în stăpânirea averii rămasă dela defunctul ei tată, nici nu a atacat posesiunea celorlalți moștenitori asupra acestei averi;

Considerând că deși, în adevăr, legea este severă cu moștenitorii, fixându-le anume momentul când interesul lor la acțiunea în dezavuare se naște, totuș ea trebuie interpretată ad litteram, pentrucă edictând aceasta ea are în vedere interese mari, de ordin social, liniștea familiei, și nu le este permis moștenitorilor a o

turbura pe baza unui interes material eventual, adică teama ca copilul să nu le atace posesiunea averii defunctului bărbat, atunci când probele nelegitimității lui ar dispărea și când nu s'ar mai putea apăra în contra lui (*Laurent*, III, 439; *Baudry-Lacantinerie*, III, 560, 561; *Planiol*, I, 2839);

Că, așa fiind, interesul moștenitoareii, d-na Verginia Cambureanu, nefiind încă născut, ea nu are încă acțiune și deci cată a se respinge ca prematură acțiunea ce a introdus.

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude-sindic, tribunalul, în majoritate, respinge ca prematură acțiunea, etc.

(ss) **Em. Stroici**; **Al. Macarovici**

Osebită părere

Având în vedere incidentul ridicat de pârta Maria N. Pană, cum că acțiunea intentată de reclamantă ar fi prematură, conform art. 291 din Codul civil, întru cât reclamanta ca moștenitoare sezinară ar trebui mai întâi să aștepte ca pârții să intre în posesiunea averii rămasă pe urma defunctului lor părinte, sau să atace posesiunea averii moștenitorilor asupra averii rămasă, fapte pe cari moștenitoare pârta nu le-a făcut;

Având în vedere că reclamanta, în combaterea acestui incident, aduce ca motive faptele: că pârta moștenitoare a făcut acte de posesiune de stat, făurindu-și pe nedrept acte de naștere din cari reiese că ar fi soră cu reclamanta; că faptul că pârta e prezumată moștenitoare sezinară, conform art. 653 din Codul civil, este de drept pusă în posesiunea unui imobil netăgăduit de pârta, din Focșani, rămas pe urma def. N. Pană; că, deci, acțiunea intentată de d-na Verginia Cambureanu nu e prematură, întru cât pârta e intrată în posesiunea averii încă din anul când a murit N. Pană; că art. 291 din Codul civil înțelege a exprima turburarea și posesiunea averii, atât de drept cât și de fapt; că, așa fiind, nu mai trebuie ca reclamanta să fie turburată și de fapt; că chiar dacă s'ar găsi de justiție că turburarea de fapt nu a avut loc, totuș art. 291 din Codul civil lasă a se înțelege că moștenitorul turburat în posesie are drept să reclame dezavuarea două luni dela turburare, și nici de cum nu interzice dreptul de a reclama oricând ar voi înainte de a fi turburată. Că dreptul d-nei Verginia Cambureanu, fiind un drept pur pecuniar, e legal și la timp reclamat;

Considerând că din dosar rezultă că pârta are un act de naștere dat de Primăria comunei Golești, jud. R.-Sărat, din 1904, în care figurează ca tată def. N. Pană, tată și al reclamantei și al pârtei; că pârta dintr'un moment într'altul, în calitate de soră, poate reclama drepturile sale asupra averii rămasă dela tatăl lor; că, deci, interesul reclamantei este vădit de a cere dezavuarea; că a aștepta până ce pârta va turbura efectiv pe reclamantă în succesiune, pentru a se naște drepturile reclamantei în justiție, aceasta ar însemna ca pârta să lase a trece cât mai mult timp până să-și valorifice drepturile ei succesoriale, așa ca probele să dispară; că, așa fiind, interesul reclamantei de a reclama este cât mai imediat, art. 291 neopunându-se, și aceasta cu atât mai mult, cu cât înțelesul acestui articol este că prescripția contra moștenitorilor curge din momentul când drepturile lor pecuniare sunt compromise, iar nu numai de când au fost turburați;

Având în vedere și actul de naștere dela dosar al pârtei Maria N. Pană, precum și faptul netăgăduit de pârta că primește pensie dela Stat ca fiică legitimă a def. N. Pană suma de 65 lei lunar;

Considerând că atât actul de naștere, cât și pensia ce primește, constituiesc o vădită posesiune de Stat și o manifestată intențiune a pârtei de fiică legitimă, evidențând în mod frapant calitatea sa de moștenitoare sezinară; că, așa fiind, conform art. 653 din Codul civil, pârta Maria N. Pană fiind legal considerată ca

moștenitoare sezinară la o laltă cu d-na Verginia Cambureanu, înseamnă că de drept, din momentul încetării din viață a tatălui lor, pârîta a intrat în posesiunea averii rămasă pe urma lui, turburând-o prin situația sa de soră; că deși de fapt se atestă că reclamanta stăpânește întreaga avere rămasă pe urma def. N. Pană, totuș această avere, pentru un moment fiind izbită de indiviziune, fatal îi este turburată posesiunea, de oarece nu poate dispune de ea nici într'un fel: nici înstrăina, nici ipoteca, nici schimba, etc.; că turburarea în posesiune din acest punct de vedere există, și aceasta cu atât mai mult cu cât moștenitoarea nu are într'o asemenea acțiune decât interes pecuniar; că, așa fiind, faptul că e turburată reclamanta în posesiunea averii sale de către pârîta, îndreptățește pe reclamantă a reclama în justiție dezavuarea pârîtei; că, deci, nu se poate spune că este o acțiune fără interes, ba, mai mult, interesul este imediat, fiind dăunător;

Considerând că din faptul posesiunii de Stat, necontrazis, precum și din efectele ce are această posesiune, rezultă, în mod nedubios, intențiunea pârîtei de a se manifesta ca moștenitoare a defunctului N. Pană; pentru acest motiv, unit cu dreptul de sezină, nu se poate spune că se face pârîtei un proces prematur de intențiune; că, fie că reclamă astăzi în justiție, fie că reclamă mâine, intenția și-a manifestat-o prin faptul posesiunii de Stat, concretizată în fapt pentru motivul că pârîta își primește pensiuine dela Stat pe urma tatălui său, așa că, pentru drepturile ce le are și asupra imobilului din indiviziune, ce nu sunt contestate de pârîta, e chestiune de timp spre a reclama în justiție validarea dreptărilor și intrarea în posesie, care de drept există: —sezina;

Considerând că, în ce privește moralitatea, că dacă legiuitorul, spre a evita desbaterile scandaloase și dezonorante ale unui asemenea proces, referitoare la memoria mamei și al copilului, a văzut cu ochi răi și a impus oarecari condițiuni dificile în privința intentării și desbaterii unui asemenea proces, aceasta ar fi aplicabil în cazul când pârîta n'ar avea posesiunea de Stat și n'ar fi sezinară, iar nu în speță, unde interesul pecuniar primează celui moral, de care nu se poate prevala pârîta moștenitoare, pentru motivul că nu-l poate utiliza, fiind conferit numai soșilor acest interes moral; între moștenitori neexistând, în speță, decât interes pecuniar;

Având în vedere înțelesul art. 291 din Codul civil, în ce privește posesiunea, care zice «... dacă bărbatul a murit mai înainte de a reclama, dar în timpul pe când era încă primit a o face, moștenitorii vor avea două luni spre a contesta legitimitatea copilului, socotite din ziua când acel copil ar fi intrat în posesiunea averii bărbatului său din epoca când ar fi atacat posesiunea moștenitorilor asupra acelei averi»;

Considerând că, conform cuprinsului acestui articol, rezultă că copilul trebuie să fi atacat sau să fi intrat în posesiunea averii tatălui său decedat, nespecificându-se dacă de fapt sau de drept trebuie să existe această atacare sau intrare în posesiune;

Considerând că intenția legiuitorului, când a redactat acest articol, a fost că e de ajuns să existe turburarea sau intrarea în posesie, indiferent de ce natură, căci altfel ar fi specificat dacă de drept sau de fapt; că în speță există turburarea prin faptul că pârîta e moștenitoare sezinară asupra unui imobil din Focșani;

În acest sens: *Mourlon*, vol. I, No. 899, pag. 456, a VIII-a ediție; *Aubry et Rau*, vol. VI, pag. 545 bis; *Demolombe*, vol. V, No. 148, 149, pag. 142; *Laurent*, volumul III, No. 439; *Daloz: Repertoire*, tom. XXXV, pagina 212, No. 145;

Pentru aceste motive, sunt de părere ca incidentul de prematuritate să fie respins.

Judecător-supleant, (s) G. Marosin.

OBSERVAȚIE. — Vezi asupra chestiunii judecătorești de Tribunalul Putna, care este controversată, D. Alexandresco, tom. II, p. 235 (ed. a 2-a), precum și numeroasele autorități citate acolo, într'un sens și în altul, în nota 2. (N. R.)

Cunoștința stării psihologice și sociale a țăranului de către judecătorul de ocol rural

Intr'o societate înaintată funcțiunile sociale se specializează pentru a ajunge un rezultat cât mai desăvârșit.

Intr'o societate înapoiată organele prezintă mai multe caractere de omogenitate și îndeplinesc funcțiuni mai multiple. De altmintreli acesta e un principiu care predomină întreaga materie organică.

Fecare societate va avea deci organe mai mult sau mai puțin specializate, după gradul său de dezvoltare. Și după cum un organ nespecializat într'o societate înaintată va împiedica întregul ei mers, tot asemenea într'o societate înapoiată un organ prea perfecționat nu va da maximul de rezultat, ci mai mult va păgubi decât va folosi.

Să aplicăm acest principiu la organizarea judecătorească.

Nu trebuie pierdut din vedere un lucru: că organele trebuiesc adaptate la păturile sociale pentru cari sunt instituite; și la noi pătura țăranescă netăgăduit e mult inferioară păturii orășenești. Deci organele ei judecătorești trebuie să difere de cele ale păturii orășenești și trebuiesc să aibă caracterele necesare unei societăți înapoiate.

Intr'o societate înaintată judecătorul nu trebuie să fie decât disecatorul rece al principiilor juridice, rolul lui să se mărginească numai la aplicarea strictă a legilor; dar într'o societate înapoiată, cum este a țăranimii noastre, rolul judecătorului de ocol e mai complicat și mai multiplu în atribuțiunile lui. Până unde merge această multiplicitate de atribuțiuni e chestiune de împrejurare.

Judecătorul de ocol este și un pedagog al țăranimii în marginile competenței lui. Nu i se cere, și nici nu i-ar fi permis, să facă chestiuni de administrație sau didactice, lucru ce iese din sfera lui de activitate; dar, în marginile atribuțiilor sale, poate să se poarte în diferite moduri, poate fi cât mai rece, cât mai sfătuitor cu sătenii. Unde trebuie să fie sever, unde trebuie să fie blând cu dânșii nu poate să știe decât dacă va cunoaște nevoile lui sociale. Legea e elastică în aplicarea ei și judecătorul are o foarte mare latitudine, mai ales în materie penală. Nu e de ajuns ca judecătorul să aibă câteva noțiuni de drept pentru a fi un

bun judecător, trebuie să aibă educația necesară meseriei lui.

I se cere o cunoștință temeinică a stării psihologice și sociale a țaranului pentru a lucra cu mai multă eficacitate. Când e vorba de aplicat principii, trebuie să cunoască bine obiectul asupra căruia lucrăm. În medicină se studiază bolnavul în toată individualitatea lui pentru a ști ce tratament e de întrebuițat, iar nu se aplică principiile medicale în mod abstract.

În cazul nostru lucrăm tot cu un organism a cărui individualitate trebuie să o cunoaștem cât mai exact.

Cum va putea deci judecătorul de ocol rural să-și cunoască cât mai bine elementele; căci cu cunoștințele pe cari le are din facultate, netăgăduit că nu e de ajuns de preparat pentru misiunea lui?

Un mijloc de oarecare eficacitate este comunicarea sentimentelor și ideilor judecătorilor: crearea unei reviste a judecătorilor de ocoale rurale sau utilizarea uneia din cele ce există și întrunirea în cercuri pe județe sau pe circumscripțiuni de câteva ori pe an, un fel de mici congrese.

Judecătorul trebuie să fie conștient de misiunea lui, și că el face parte dintr'un întreg organism judecătoresc; trebuie să lucreze în concordanță cu colegii lui. Prin această solidarizare se va putea studia nevoile săteanului, se va stabili o comunitate de vederi. Numai această solidarizare și armonizare de forțe va duce la rezultatul dorit. Cunoștințele și sentimentele necesare nu le pot avea judecătorii de ocoale risipiți prin sate la voia întâmplării fără nici o comunicație sufletească cu ceilalți judecători. Sunt județe în cari judecătorii de ocoale nici nu se cunosc sau abia dacă s'au văzut câteodată.

Printr'o revistă s'ar putea comunica vederile, și-ar putea face educația prin ei înșiși, căci în definitiv educația nu e decât rezultatul solidarizării sociale. În această revistă se va trata chestiuni de drept în raport cu starea morală și materială a țaranului, chestiuni de aplicabilitatea legilor la cazuri speciale, chestiuni de artă judecătorească, dacă se poate numi astfel aplicarea legilor la cazuri determinate.

De asemenea la micile lor congrese, cât se poate de intime și puțin sgomotoase, se vor discuta chestiuni de aplicarea legilor în elasticitatea lor. Sub prezidenția inspectorului judecătoresc respectiv se poate stabili un mod comun de a lucra, și această comunitate de vederi va fi de un mare folos, judecătorul își va da seamă că face parte dintr'un organism și va lucra cu mai multă rivnă pentru realizarea scopului comun. Așa încât această solidarizare și comunitate de

vederi va avea un bun rezultat și din alt punct de vedere, va ține încordată activitatea judecătorului făcându-l conștient de misunea lui. În starea actuală forțele sunt răspândite și fiecare lucrează în mod izolat, sbătându-se în deșert și risipind forțe cari sunt necesare națiunii. Mulți poate nefiind stimulați și lucrând în mod izolat, își vor pierde nu numai entuziasmul, ci chiar dorul de muncă, vor pierde mândria personală ce o dă spiritul de corp și de organizație.

Astfel noua lege a judecătorilor de ocoale, în care se întrevide ideea că pentru țărănime avem nevoie de judecători speciali, și deci menită să remedieze unele rele de cari suferă această clasă socială, nu va da rezultatul dorit.

Dem. G. Teodorescu

Pechea, 14 Noembrie, 1909

Magistrat-stagiari

INFORMAȚIUNI

Anunțăm că, în curând, vom începe publicarea unui important studiu: Câte-va observațiuni asupra Curților noastre cu jurați, datorit distinsei penă a colaboratorului nostru d-l G. Răișlen, consilier la Curtea de apel din București.

Ne permitem a atrage de pe acum atențiunea cetitorilor noștri asupra acestui studiu în care, autorul, pune într'o lumină vie defectele actualei organizațiuni atât la noi cât și în străinătate. Ilustrându-le cu exemple variate și propunând în acelaș timp mai multe mijloace de îndreptare, necesare acestei instituțiuni, pentru a putea deveni o adevărată justiție cu o statornicie și demnitate inerentă noțiunii de justiție.

A apărut: **Judecătorul unic**, de d-l C. A. Popescu doctor în drept, licențiat în filosofie, fost magistrat, avocat, o broșură format mare în 160 pagini, tipărită pe hârtie velină. **Prețul 3 lei**

A apărut: **Volumul V, REPERTORIUL GENERAL DE JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ A INALTEI CURȚI DE CASAȚIE** de d-l I. C. Barozzi.

Acest volum care s'a pus în vânzare cu **prețul de 8 lei** e întocmit în felul și ca *supliment* al celorlalte patru volume ce au apărut anul trecut în editura *Curierului Judiciar* și al căror **preț total e de 60 lei**, broșate.

Suplimentul acesta cuprinde toate principiile de drept, soluțiunile și interpretările c. legi date de Inalta Curte de casație în cursul anului 1906.

De vânzare la *Curierul Judiciar*, care servește orice cărți de drept române sau streine, broșate sau legate după dorință, contra valoare, mandat sau ramburs.

A apărut: **Vol. III Explicațiuni teoretice și practice asupra Codului de comerț** de d-l Gr. V. Maniu. Primele două volume au fost premiate de Academia Română.

Prețul 12 lei. Depozit la *Curierul Judiciar* care servește la cere orice cărți de drept, române și streine.